

ע ל י ח י א ל / נירה דנגור, בתו של ללק, אחיו הבכור
דברים בהלוויה - 30.12.1990

מה ניתן לומר ביום שכזה על איש, שהיה אדם ויהודי ואב ואח ודוד אהוב לכולנו?
מאז שניתן לזכור, אתה איתנו – חלק מהחיים, חלק מהמשפחה. ולמרות זאת, מסך בלתי
עביר הפריד בינך לבינינו, בגלל השם והכאן, בגלל כל מה שעברת ואנחנו לא רצינו ולא
יכולנו להבין ולתפוס.

הגעת אוד מוצל מאש – יחיד מכל משפחתך הענפה.

כמה כוח ורצון לחיות נזקקת כדי להתגבר על התלאות והסבל שהיו מנת חלקך שם,
בשואה. ידעת שבחיים שלך תנצח ותנצח, לא רק את עצמך, אלא גם את כל המשפחה
הגדולה שהושמדה שם, באירופה.

כל חייך – חיים של עול, עבודה, אחריות. עוד בהיותך נער, עמסת על כתפך הרזות את
כל עול פרנסת המשפחה, ואחר כך התגלגלת ברחבי אירופה הכבושה, שורד בדרכים
עלומות ונאבק לחיות מחדש.

שנים מועטות של חום ביתי נפלו בחלקך, ואחר כך האסון הנורא של אובדן האישה והאם
- ח י ה.

ושוב אתה לבד, נאבק לשרוד, לסחוב בעול, לגדל בציפורניים שלושה ילדים – מתמסר
כולך עד הסוף לתת להם הכל. מלווה בדאגתך כל אחד מהם בדרכו, למצוא את מקומו
בעולם.

עם כל הנתינה האינסופית תמיד מלווה אותך החרדה, החשש, הדאגה. אף פעם לא שבע-
רצון עד הסוף, לא נינוח באמת, לא מאמין שהדברים מסתדרים.
דואג וחרד לילדים ולנכדים ומוכן לתת מעצמך עד כלות כל הכוחות.

מחמיר היית, קודם כל עם עצמך, אך גם עם האחרים. מסתפק במועט, מצמצם בדיבור
וכורע תחת נטל החיים, הכאב והסבל, שהיו איתך ובתוכך כל השנים.

פחדת להטריד, להעיק, להיות לעול, להיות תלוי. דומה שהכל הלך והצטבר בתוכך

לקראת ההרגשה של איך-מוצא

כמה רצינו להושיט יד, לשבור את אותו מחסום שמפריד בינך לבינינו, לתת לאהבה שבנו

להגיע אליך – אך אתה נסחפת בתוכך למחוזות רחוקים, וקצרה ידנו מהושיע.

חיים גדושי סבל וכאב באו לסיומם בדרך שכל כך הייתה שלך – כשאתה הוא המחליט

מתי וכיצד, ובוחר שלא לשתף ולהתחלק במשא הנורא.

אולי עתה תמצא מנוחה לנפשך המעונה ליד אשתך ואחיד, שכה אהבת – ובכך ננוחם.

